

EXTRA NUMMER

VAN HET

SAMARANGSCH ADVERTENTIE-BLAD,

Dingsdag 11 Mei 1858.

SAMARANG.

Wij ontvingen van vertrouwde hand het volgende, naar het ons toeschijnt, niet onbelangrijk berigt, hetwelk wij haasten onze lezers mede te deelen:

Op den 26sten April des nachts cc. 11 ure werd de Kapitein der Emoy-Chinezen te Riouw, met name *Oey Tik Sing* door 50 à 60 Kantong-Chinezen overvallen, welke met eene prauw daar aangeland waren, het huis van den Kapitein binnenstormden (merampok), al dadelijk dezen afmaakten, nog twee menschen vermoorden en zeven anderen zwaar of ligter verwonden. Zij beroofden het huis van den vermoorden Kapitein *Oey Tik Sing*. Het schijnt dat het bestuur van Riouw onmagtig was ter hulp te komen, naar men zegt, omdat de moordenaars, tijd hadden gehad de omgeving der woning te omstrooien met ook bij ons bekende voetangels, (zekere ijzeren zamenstellingen van punten, waarvan, hoe men die ook werpt, altijd eene punt naar boven gekeerd is en verwonden moet.) Daarom konden ook de buren ter hulp gesneld van geene hulp zijn.

Minder te vertrouwen berigten, althans minder zekere; zeggen dat het bestuur van Riouw de Engelsche assistentie van Singapore had ingeroepen en ter hulp bekomen had vier dozijn Engelsche soldaten, (sic), maar dat het ook met deze assistentie niet mogelijk was de daders te vatten.

Wij verwachten nadere berigten, maar moeten tot ons leedwezen zeggen, dat deze ramp van zulk onheil ook voor Java is, dat door den moord van dezen Kapitein der Emoy-Chinezen, die algemeen bemind was en een groot handelsvertrouwen bezat, daardoor een groot handelaar te Samarang omstreeks eene halve tonne gouds verloren heeft doen achten.

LANDMAIL BERIGTEN,

loopende tot 24 Maart.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De officieele bescheiden, in zaken de geschillen tusschen Engeland en Frankrijk gewisseld, zijn in het Engelsche Parlement ter tafel gebracht. Zij bestaan uit drie kleinere en twee grootere dépêches. In de eerste verklaart lord Cowley aan lord Clarendon, dat graaf Walewski de verkeerde uitlegging aan zijne dépêche gegeven, betreurt, in de tweede betuigt lord Malmesbury aan lord Cowley, dat het Engelsche ministerie de voortdurende van de goede verstandhouding tusschen beide landen wenscht, alsmede, dat het misverstand spoedig moge opgehouden. Men zag echter eene nadere verklaring van Walewski te gemoet. Uit de derde dépêche, door lord Cowley aan lord Malmesbury gezonden, blijkt, dat de regering van keizer Napoleon aan de Engelsche regering niet heeft willen voorschrijven, op welke wijze de gewarigde handelingen kunnen worden geweerd, die op Engelschen bodem plaats hebben. In de vierde geeft lord Malmesbury de verwachting te kennen, dat graaf Walewski een schriftelijk antwoord geven zal. De vijfde dépêche is die van graaf Walewski aan den heer de Persigny en is in een zeer verzoenenden geest gesteld; zij begint met het genoegen der Fransche regering uit te drukken, dat het nieuwe ministerie ten opzichte van Frankrijk de voetstappen van het vorige drukt. De Fransche regering, zoo luidt het verder, betreurt het, dat de dépêche van 20 Jan. verkeerd uitgelegd is. Nooit heeft de regering des keizers er op gezinspeeld, dat Engeland willens en wetens menschen begunstigt, die moord prediken. Het was niet de vrees voor zijn leven, die den keizer bewoog de sandacht der Engelsche regering op de woelingen der moordenaars te vestigen; het was omdat het Fransche volk, zonder zich rekenschap te geven van den aard der Engelsche instellingen, in beweging was gekomen. In het belang dus van beide landen waren de bekende voorstellen gedaan. De Fransche regering herust nu bij het gebeurde en laat alles over aan de oprechte gezindheid van het Engelsche volk (il s'en rapporte à la loyauté du peuple Anglais). — De dépêche kon niet beleefder zijn.

Deze stukken trekken evenwel op dit oogenblik, nu de verwikkelingen bijgelegd zijn, minder de aandacht dan het feit, dat de oude entente cordiale nog altijd niet hersteld is. Dit bewijst voornamelijk de houding van de drukpers. Er is te Parijs eene brochure verschenen, getiteld *Napoleon III en Engeland*, die, hoe gematigd, desniettemin menig spoor draagt van een streven om de ondraagbaarheid van Engeland tegenover de welwillendheid van den keizer der Franschen te doen uitkomen. Die brochure heeft dan ook in Engeland de ongunstige stemming ten opzichte van Frankrijk niet verbeterd. Van de andere zijde moet de taal van de Engelsche bladen in Frankrijk groote ontevredenheid veroorzaken. Men zal later onder de Engelsche berigten van de uitvallen der Engelsche drukpers staaltjes zien; de *Times* namelijk zet het slechte regeringstelsel in Frankrijk uiteen in een toon en in bewoordingen, die alleen kunnen vergeleken worden met die, waarvan dit blad zich na den coup d'état bediende. Maar het zijn niet alleen de dagbladen die eene hevige taal voeren; de minister Disraeli heeft laten uitkomen, dat Engeland eene land en zeemagt bezit zoo als het nog nimmer had en in het pleidooi van Bernard lag het publiek zoo veel sympathie voor den beschuldigde aan den dag, dat de president met eene geheime zitting dreigen moest.

Aan den anderen kant ziet het er in Frankrijk ook alles behalve gunstig uit. Niet alleen heeft te Châlons een soort van oproer plaats gehad, maar ook op andere punten van het rijk heeft men sporen van ontevredenheid en volksbewegingen ontdekt. Zelfs te Parijs heeft in den nacht van 4 op 5 duizend op het plein der gevangenis la Roquette, eene zamenscholing plaats gehad, waar van het doel was, de verlossing van eenige democratische hoofden, die kort te voren gearresteerd waren. In verband met dien ongunstigen geest, verdubbelt de Fransche regering dan ook hare politie maatregelen en wel met eene strengheid die het reizen in Frankrijk niet alleen lastig, maar zelfs gevaarlijk maakt. Overal ontmoet men te Parijs verspieders, in koflihuizen, op wandelingen enz.; alles maatregelen die ontevredenheid zaaien en op den duur geen goeden uitslag kunnen hebben. Aan de grenzen van Zwitserland en Sardinië inzonderheid, bestaan zulke lastige formaliteiten, dat niemand anders dan bij de uiterste noodzaakelijkheid zich op Franschen bodem begeeft. Ook is de Zwitsersche regering verplicht geweest een aantal Fransche uitgewekenen op haar grondgebied verblijf vindende, te internen.

Orsini en Pierri zijn Zaterdag 13 dezer geëxecuteerd. Radio heeft gratie gekregen en is tot alijdurenden dwangarbeid veroordeeld. Men zal lager de bijzonderheden van hunne teregstelling lezen. De keizer heeft allen gratie willen verleenen, maar de raad van regentschap verklaarde er zich ten stelligste tegen. Dat de brief, dien Orsini aan den keizer geschreven heeft, bekend gemaakt en in den *Moniteur* opgenomen is, heeft in Oostenrijk, zelfs in Sardinië ontevredenheid verwekt.

Onder de ministerieele partij in Engeland bestaat vrees voor de verwerping der staatsbegroting. De *Morning Post* meent dat het parlement wel eens ontbonden zou kunnen worden, zoo de meerderheid zich door partijzucht mogt laten vervoeren, om te stemmen tegen de budgetten die door de afgetrede ministers vastgesteld zijn. Er zal ook in een tekort voor de loopende dienst voorzien moeten worden, waarvan het bedrag enorm moet zijn.

Bij wijze van gerucht wordt gezegd, dat de Fransche gezant te Londen, de heer de Persigny, verzocht heeft om terug geroepen te worden.

Het Spaansche ministerie heeft van de Cortes verkregen wat het wenschte, namelijk het verlof om de belastingen volgens het vorige budget te mogen blijven heffen en dit te beschouwen als een votum van vertrouwen. Dit en het berigt, dat de Mexicaansche regering groepen was om aan de eischen van Spanje te voldoen, is het eenige nieuws van eenig belang, wat uit dit land valt mede te deelen.

Het huwelijk van den jeugdigen koning van Portugal met prinses Stephanie van Hohenzollern is thans op den 29sten April bevestigd. Aan het Pruisische hof worden toebereidselen gemaakt tot luisterrijke viering van het feest.

In den toestand des konings van Pruisen komt nog weinig verbetering. Vrij algemeen begint men zich in Pruisen over den interimair stand van zaken te klagen. Naar uit Berlijn wordt gemeld, heeft men aldaar van de thans op nieuw door Denemarken toegezegde inwilligingen ter zake der hertogdommen Holstein en Lauenburg nog altijd geen hoogen donk. Zoo verzekert de *Nat. Zeit.*, dat alles ook ditmaal weder zal uitloopen op eenige weinig beteekenende concessieën, waartegen dan tevens het hertogdom Sleeswijk onvoorwaardelijk aan Denemarken zal worden overgeleverd.

In de Baden heeft de Regering het besluit genomen, dat er eindelijk eens weder, en wel op Pinster-maandag, te Baden-Baden een groot zangfeest zal mogen gehouden worden; waartoe al de mannenzangverenigingen in het gansche land zijn uitgenoodigd. Sedert 1848 was zoo iets in Baden streng verboden.

De Zweedsche Stenden zijn gesloten. In de sluitingsrede heeft de prins regent geen gewag gemaakt van de betrekkingen met het buitenland. — Onder de groote veranderingen, door de thans gesloten Stenden in de wetgeving gebracht, behoort onder anderen dat, terwijl tot heden geen vreemdeling in Zweden de naturalisatie kon verkrijgen, dan wanneer dit aan den koning behaagde — en dan nog had hij geen burgerrechten, — voortaan een vreemdeling de naturalisatie zal kunnen bekomen, wanneer hij met goedkeuring van de regering drie jaren in Zweden heeft gewoond. Nog hebben de Stenden eene andere vrijheid ingevoerd, door verandering te brengen in de wet, welke niet toeliet openbare bedieningen te geven aan personen, die de staatsgodsdienst niet beleden. De belijders van alle godsdiensten zullen voortaan in Zweden professoren of staatsgeestesheeren kunnen worden.

De oproerige bewegingen in Bosnië en de Herzogewina waren blijkens de laatste berigten nog altijd niet gedempt. Turkije maakte ernstige toebereidselen, om de orde te herstellen. Niet minder dan 25,000 man zou onder Halim pacha in en om Scutari geconcentreerd worden. Men verzekert op nieuw, dat ook Oostenrijk naar die zijde troepen zal zenden. — In Konstantinopel, waar men ditmaal ook een buitengewoon kouden winter heeft, heerscht de blijken de jongste berigten groote ellende, wegens dringend gebrek aan voedingsmiddelen en brandstof. — In Griekenland heeft den 21sten Febr. II. eene hevige aardbeving plaats gehad, waardoor o. a. Korinthe bijna geheel moet verwoest zijn en waarbij verscheidene menschen het leven hebben verloren. De schok werd ook te Athene gevoeld.

NEDERLAND.

— Z. M. heeft benoemd: tot minister van koloniën, J. J. Rochussen, minister van staat; tot minister van buitenlandsche zaken, mr. J. K. baron van Goltstein, voorzitter van de tweede kamer der staten-generaal; tot minister van finantiën, mr. P. van Bosse, lid van de tweede kamer der staten-generaal; tot minister van binnenlandsche Zaken, jhr. mr. J. G. H. van Tets van Goudriaan, commissaris des konings in de provincie Zeeland; tot minister van justitie, mr. C. H. B. Boel, burgemeester van Amsterdam, met bepaling dat hij tevens tijdelijk zal zijn belast met het beheer van het departement voor de zaken der Hervormde en andere Eerediensten; alle met ingang van 18 Maart.

Eervol op verzoek ontslagen: jhr. mr. A. G. A. ridder van Rappard, als minister van binnenl. zaken; dr. A. Vrolik, als minister van finantiën; mr. P. Meijer, als minister van koloniën; mr. J. J. L. van der Brugghen, als minister van justitie; jhr. mr. D. T. Gevers van Endegeest, als minister van buitenl. zaken, en mr. M. Wiardi Beckman, als minister voor de zaken der Hervormde en andere Eerediensten; met ingang van den 18den dezer en onder dankbet. voor de vele en gewichtige diensten door hen aan Z. M. en den lande bewezen.

Besloten niet aan te nemen het insgelijks aangeboden ontslag van mr. J. S. Lotz, als minister van marine; mr. J. W. van Romunde, als minister voor de zaken van de Roomsche-Katholieke Eeredienst, en den generaal-majoor C. T. van Meurs, als minister van oorlog.

Wijders heeft Z. M. benoemd: tot minister van staat jhr. mr. A. G. A. ridder van Rappard, afredend minister van binnenl. zaken, en tot lid van den raad van state, mr. M. Wiardi Beckman, afredend minister van voor de zaken der Hervormde en andere Eerediensten, en tot ridders-grootkruis der orde van de Eikenkroon: jhr. mr. D. T. Gevers van Endegeest, dr. A. Vrolik, mr. P. Meijer en mr. J. J. L. van der Brugghen, afredende ministers van buitenl. zaken, van finantiën, van koloniën en van justitie.

Rotterdam, 21 Maart.

— De geweldige storm, waarvan in ons vorig Nummer, onder de rubriek *Laatste berigten*, werd melding gemaakt, heeft een groot gedeelte van ons land duchtig geteisterd. Allerwege was er schade aan plantsoenen en gebouwen te weeg gebracht; vele huizen werden van hunne daken beroofd en weder anderen vielen geheel in puin. Dit laatste was o. a. het geval met eene geheele haardoek-werfrij te Hillegesberg, waarvan bijna niets bleef staan. Te Woudrichem werd een stuk van den toren gerukt en door het dak der kerk geworpen en te Vlissingen werd een in aanbouw zijnde kerk schier geheel vernield. Een beurtschip verging tusschen Goes en Woufertsdijk met man en muis.

De droogte voor en gedurende de vorst, heeft de in de veenen van Groningen, Drenthe en Overijssel ontstane brand, verschrikkelijk doen toenemen. Het vuur, door den fellen wind voortgezweept, verspreidde zich met ongelooflijke snelheid en deed het ergste duchten. Hoogeveen, Lotterveld, Dedemsvaart, Nieuw Buinen, Buinermond, Veendam, Odoorn, Exloo, Vathie, Emmen, Steen, Dalen, Borger en Slagharen enz., hebben veel geleden en duizenden zijn aan turf, veen, woningen, gereedschappen en voorraden van waren verloren gegaan. Met geene mogelijkheid is de te weeg gebrachte schade te schatten. Gelukkig dat den 9den, bij ruw en regenachtig weder, eene zoo groote massa sneeuw is gevallen, dat de communicatie een oogenblik er door belemmerd werd en spoedig de vuurzee was geblusht.

Allet even aangestipte ruwe weder duurde slechts weinige dagen; het had blijbaar gestrekt om den winter van het voorjaar af te scheiden, want sedert genietu wij een heerlijk en naar den tijd des jaars vrij warm weder; de thermometer bereikte midden op den dag, herhaaldelijk 60° en 65° F. Wij zijn alzoo onder gunstige omstandigheden de lente ingetreden. Het ijs is buitengewoon spoedig verdwenen, zonder verdere onheilen aan terigten en de scheepvaart dien ten gevolge geheel hersteld. Ook is de waterstand in den Rijn door den gevallen sneeuw reeds verbeterd en op den Bovenrijn begint weer de scheepvaart te herleven, zelfs wordt heden met vreugde vernomen, dat weder eene stoomboot van boven de stad Arnhem is gepasseerd.

— Een brief uit Paramaribo meldt, dat de generaal-majoor Schimpff in de maand Junij e. k., zijne betrekking als gouverneur der kolonie Suriname wenscht neder te leggen.

— De *Surinaamsche Courant* maakt zijne lezers bekend met eene nieuwe onderneming tot oprigting van telegraaf stations op de eilanden St. Thomas en St. Croix en het aanleggen van telegrafische lijnen tusschen gemelde eilanden en de omliggende vaste landen en eilanden, benevens andere werelddeelen. Tot de uitvoering van dit belangrijk plan, hetwelk wellicht dienstbaar zou kunnen worden gemaakt aan eene telegraaf verbinding met de kolonie Suriname, heeft de Deensche regering concessie verleend aan de Hll. O. W. Raaslof, benoemd Deensch zaakgelastigde en consul-generaal bij de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, en O. B. Suhr, een voornaam handelaar te Kopenhagen.

— Omtrent den brand in de kolonie Veenhuizen, van de Maatschappij van Weldadigheid, waarvan mede in ons vorig nummer is melding gemaakt, heeft men nader vernomen, dat in den namiddag van den 3den de oppasser in de scabieuse zaal licht bemerkte op een vlieringje of zoldertje boven hem. Hij opende een luikje en de vlammen sloegen hem reeds tegen. Onmiddellijk bracht hij hiervan berigt aan den directeur van dat gesticht, doch toen men terug kwam, had de brand reeds zulke vorderingen gemaakt, dat hij tot in de ziekenzaal was doorgedrongen en men de zieken uit de vlammen moest redden.

Aan den Noordwest-kant is ongeveer 25 el lengte weggebrand, en meer Westwaart 14 el; zes groote zalen, gemiddeld door 80 personen bewoond, en 25 woningen voor militaire huisgezinnen, benevens 3 woningen tot andere einden gebezigd, zijn ten prooi geworden van het alles vernielende vuur.

Naar opgaven der directieuren wordt het verbrandende meubilair op 8000 begroot en dat der militaire huisgezinnen, ook gedeeltelijk aan de maatschappij toebehoorende, op 1600.

— De levensmiddelen zijn in prijs eenigzins gestegen, hetgeen wel aan den tijd des jaars kan worden toegeschreven.

— De gezondheidstoestand is over het algemeen vrij voldoende, slechts van weinige plaatsen verneemt men het heerschen van epidemien.

— In Genemuiden, een plaatsje dat nauwelijks 2000 inwoners telt, heerscht de kinderkroos, welke ziekte, dat in het begin dezer week, naar men ons verzekert, ruim tachtig aan die ziekte lijdende personen onder geneeskundige behandeling waren.

— In den zeedijk van het district Flaauwrens, polder Schouwen, ontstond den 2den Maart een zoogenaamden dijkval, die den 4den tot nabij de kruin des dijks is doorgedrongen, hebbende eene lengte van omtrent 50 ellen. Op het gedeelte dijk, dat vroeger door den vloed beloopt werd, staat nu 15 ellen water. Men heeft onmiddellijk maatregelen genomen, om den zeedijk door overhaling naar binnen te behouden, waarmede men aanvankelijk gelukkig is geslaagd. Ofschoon de storm uit het zuidwesten van den 6den den val zeer scheen te zullen teisteren, is men echter zoo gelukkig geweest, hem ook daarvoor te beveiligen.

ENGELAND.

— De leden van het nieuwe kabinet, die aan eene herkiezing voor het Lagerhuis onderworpen waren, zijn allen zonder oppositie herkozen.

In de redevoering door den heer Disraeli, te dier gelegenheid uitgesproken, komen onder anderen de volgende zinsneden voor, aangaande de betrekkingen van Engeland met Frankrijk.

De heer Disraeli zeide namelijk in den aanvang zijner rede, een ijverig voorstander geweest te zijn, van hetgeen men de Fransche alliantie noemt. Hij heeft altijd geloofd, dat eene cordiale alliantie gelijkelijk noodig was voor de belangen der beide landen en om die reden, noodzakelijk voor de onafhankelijkheid en welvaart van Europa. Engelschen en Franschen moesten er dan ook naar streven die alliantie in stand te houden. Het is dan ook met innig leedwezen dat hij incidenten heeft zien verrijzen, welke de goede verstandhouding tusschen de beide natien hebben verstoord.

De tegenwoordige sovereign van Frankrijk is een man van uitstekende hoedanigheden, en die om meer dan eene reden noodwendig een grooten invloed op de gebeurtenissen uitoefent. Keizer Napoleon is niet alleen vorst, hij is ook staatsman; hij is een man die goed bekend is niet alleen met de menschelijke natuur in het algemeen, maar ook vooral met den inborst der Engelschen, en wij bezitten dus voor handhaving der alliantie met Frankrijk waarborgen, welke wij onder min gunstige omstandigheden niet zouden gehad hebben. In Frankrijk hebben wij, even als in zijn sovereign, in een haghelijk oogenblik, een getrouwen bondgenoot gevonden. Na nog verderen lof aan de Fransche natie te hebben toegezwaaid, ging de heer Disraeli over tot den jongsten aanslag op het leven van keizer Napoleon en zeide, dat hij overtuigd was dat deze in Engeland evenveel verontwaardiging heeft verwekt als in Frankrijk. Ongelukkiglijk heeft de Fransche regering en, zoo spreker geloofde, ook de Fransche natie die misdaad toegeschreven aan de wetten van Engeland, en dit is eene groote dwaling. De heer Disraeli was van oordeel, dat toen die beschuldiging tegen de wetten en het volk van Engeland werd ingebracht, men die niet van zich geworpen heeft met al den ernst, dien de zaak vereischte. Spreker betreunde dien toestand, niet alleen voor de eer van Engeland, maar ook voor de belangen van Frankrijk zelf. Hij laakte dan ook het gedrag van het afgetrede ministerie in strenge bewoordingen, vooral ten opzichte van de wet op de zamenzweringen, waarna hij in beschouwingen trad over de taak, die het nieuwe kabinet te vervullen heeft. Het staatkundig problema, zeide hij, dat wij hebben op te lossen, levert groote moeilijkheden op. Wij moeten zoowel de waardigheid des lands verdedigen als onze hartelijke vriendschap met Frankrijk in stand houden of wellicht hernieuwen. Hoe moeilijk echter, zijn wij voor deze taak niet teruggedieven. De zaken zijn zoo ongelukkig bestuurd geworden, dat het resultaat der handelingen van onze laatste regering heeft doen gelooven aan eene poging om de wetten van het land te wijzigen, op den andrang van eene vroeemde mogendheid. Ik ben overtuigd dat het volk van dit land zich nimmer aan eene zoodanige concessie zoude onderwerpen, en hoewel het mij innig leed doet dat wij ten gevolge van een misverstand, in eene valsche positie zijn geraakt, gevoel ik, dat het onmogelijk is de moeilijkheid op te heffen, door zich te begeven op eenen weg, dien de meerderheid der Engelsche natie reeds heeft veroordeeld. Ik wanhoop er echter niet aan te zullen slagen om ons daaruit te redden en heb daarbij vooral veel vertrouwen op het karakter van keizer Napoleon.

• Het is de gewoonte van dien vast, tengevolge van het groot aantal zaken, dat hij te behandelen heeft, om geruimen tijd de leiding der zaken in de handen zijner ministers te laten. Het is echter vroeger gebeurd en ik hoop dat ditmaal ook het geval zal zijn, dat wanneer te gelyke van de schuld der oudgeschikten, een haghelijke toestand werd in het leven geroepen, de keizer persoonlijk tusschen beiden kwam en de zaak onderzocht. Ik geloof dat in het tegenwoordige geval hij de kwestie slechts zoude beschouwen uit het oogpunt der belangen van Frankrijk.

• De keizer der Franschen, ik ben er zeker van, zal niet gedoogen dat de groote staatkundige beginselen, waarvan hij de voorname verdiediger, zoo niet de stichter is geweest, door gebrek aan doorzicht of overleg van de zijde van hen die vroeger belast waren met het bestuur en de leiding der zaken, zouden worden opgeofferd.

• Ik ben overtuigd dat wanneer de keizer der Franschen de zaken persoonlijk zal hebben onderzocht, en ik geloof dat hij er zich thans mede bezig houdt, hij er geen bezwaar in zal vinden om de dwaling te erkennen, waarin zijne ministers vervallen waren; dat hij niet zal aarzelen vertrouwen te stellen in de wetten van Engeland, wier goede werking nog niet op de proef is gesteld, met opzigt tot de bilijke bescherming, welke hij verlangt.

• Mogt deze hoop niet vervuld worden; mogt het vervolgens bewezen worden dat de wetten onvoldoende zijn, — hetgeen ik nog niet kan gelooven, — en zoo men kan aantoonen dat uit de Britsche wetgeving de leer kan worden afgeleid dat een vreemdeling in dit land ongestraft eene misdaad kan plegen, die een Engelsch onderdaan niet zoude kunnen begaan zonder daarvoor gestraft te worden, — dan ben ik zeker dat de keizer der Franschen geene dictatoriale boodschappen of bedreigingen zal zenden (dit laat hij over aan de graven en kolonels) maar dan zal hij een beroep doen op de Engelsche natie en haar vragen: • Verlangt gij dat de wet van Engeland zoodanig zij dat een vreemdeling er ongemoeid eene misdaad kan volvoeren, die een onderdaan van uwe eigen koning niet zoude kunnen begaan zonder gestraft te worden? Verlangt gij dat zulk eene misdaad gepleegd kan worden op den persoon van uwen getrouwen hondgenoot?

• Ik volg met belangstelling de processen, die te dier zake hier te lande ahangig zijn. Ik acht het overbodig er meer van te zeggen, voor dat eene beslissing in die processen genomen is; doch ik verklaar vertrouwen te stellen in de wet van Engeland. Het is mij onmogelijk te gelooven dat de wet van dit land ongenoegzaam is om elendelingen te straffen. Zeker zoude ik om geenerlei reden, onder geenerlei voorwaarde, er in toestemmen het asylrecht aan te randen welk regt Engeland tot het heilige land der vrijheid heeft gemaakt; doch ik aarzel niet de voldoening uit te drukken, welke ik zal ondervinden als men mij zal hebben aangetoond dat de wet voldoende is om hen te straffen, die het heilige regt, dat wij in weerwil van eenige exceptionele feiten gehouden zijn te handhaven, hebben geschonden.

• Ik weet dat men thans van alle kanten aan het Engelsche volk tracht diets te maken, dat de keizer der Franschen, in plaats van zich als een trouw bondgenoot te gedragen, deze gelegenheid heeft aangegrepen om twist met Engeland te zoeken, omdat onze positie door den oorlog in Indie zwakker zoude zijn geworden. Niets is echter minder gegrond dan dit beweren. In geheel Europa is geen vorst zoo goed op de hoogte van alle zaken, als keizer Napoleon; er is geen vorst op het vasteland, die beter bekend is met de middelen van verdediging welke Engeland bezit. Ik beweer dat hij meer betreffende onze schepen en onze soldaten weet, dan eenig Britsch onderdaan en evenveel als H. M. ministers. De keizer der Franschen weet dan ook zeer goed, dat in weerwil van het fraaie leger, dat wij naar Indie hebben gezonden, wij op dit oogenblik nog in den lande eene effectieve strijdmagt bezitten, welke aanzienlijker is dan wij in de laatste vijf-en-twintig jaren hebben gehad.

• De keizer weet even goed als ik dat binnen vier en twintig uren wij in het kanaal een leger van bekwame zeelieden zouden kunnen vereenigen op de meest geduchte vloot, welke nooit de Engelsche wateren gedragen hebben. De keizer der Franschen kent even goed als wij het maandelijksche cijfer van onze rekruteringen en hij weet dat in een land, waar de conscriptie niet bestaat, en waar wij slechts een beroep op de vaderlandsliefde des volks kunnen doen, thans meer manschappen voor H. M. dienst worden aangeworven dan tijdens den oorlog in de Krim.

• Welk eene lastertaal te beweren dat de keizer de gelegenheid van onzen strijd in Indie heeft aangegrepen, om twist met ons te zoeken! Wij moeten die vooroordeelen uit onzen geest banen.

• De keizer der Franschen verlangt thans, ik ben er van overtuigd, even als vóór den afschuwelijken aanslag op zijn leven en vóór de mislagen van het Engelsche ministerie, de vriendschap te onderhouden met een volk, dat hij achtend en eerbied toedraagt, en die alliantie in stand te houden, welke alleen, om zijne eigene woorden te bezigen, het oude Europa tegen den invloed kan verdedigen, die in andere gedeelten der wereld zich begint te openbaren.

• Hij is even geneigd als ooit om die entente cordiale tusschen Engeland en Frankrijk te behouden, welke hij beschouwt als de beste waarborg voor de orde, rust, beschaving en magt van Europa; doch het welgelukken van zijne pogingen en die van hen, welke verantwoordelijk zijn voor de leiding der zaken in Engeland, om de goede verstandhouding tusschen de beide landen te herstellen, hangt voor een groot deel af van de gevoelens van het Engelsche volk zelf en van het gezond verstand der Franse natie.

FRANKRIJK.

— Orsini en Pieri hebben in den morgen van 13 Maart ten zeven ure de doodstraf ondergaan. Rudio verkreeg gratie en zijne straf is in levenslange dwangarbeid veranderd. Den geheelen voorafgaanden nacht was de Place la Roquette te Parijs met eene dichte menschenmassa bedekt, welke was toegestroomd om het opstellen der guillotine te zien. De maatregelen van voorzorg, tot handhaving der orde genomen, waren indrukwekkend. Infanterie, gendarmes, huzaren, municipale gards en sergeants de ville of politie-agenten waren in overvloed voorhanden; de infanterie trok eenige keeren, waarschijnlijk om nog meer indruk te maken, in lange gelederen midden door de toeschouwers. De beide veroordeelden waren, volgens de bepalingen der strafwetgeving, barrevoets en in een lang wit hemd en zwarten sluijer gehuld. Zij traden den dood met ongemeene standvastigheid onder de oogen, eerst Pieri, terwijl hij nog in zijn laatste oogenblik: *Leve de Republiek!* uitriep en het bekende *Mourir pour la Patrie*, begon aan te heffen; daarna Orsini, die een kouden blik op den romp van Pieri en dan op de menigte wierp. Hij riep met luider stem: *Leve Italie! Leve Frankrijk!* Eene seconde later viel zijn hoofd.

Behalve den beul van Parijs waren bij de executie ook tegenwoordig de scherpresters van Caen en Rouaan. Voor zoo ver men dit kon gewaar worden, waren de toeschouwers onverschillig omtrent het lot der ter dood gebragten en waren zij alleen uit nieuwgierigheid opgekomen. Ten einde te voorkomen, dat van de hoofden der geëxecuteerden teekeningen of afdrucken zouden worden gemaakt, werden deze op last der regering met zwavelzuur begoten.

Het haar van Orsini was in tegenspraak met hetgeen sommigen wilden weten, nog volmaakt zwart, Orsini was niet bevreesd voor den dood, dit was bij hem zoowel als bij Pieri tot den laatsten oogenblik zichtbaar.

Orsini heeft een testament nagelaten, waarin hij onder anderen zijn wensch heeft te kennen gegeven, dat zijn overschot spoedig in een kist begraven zou worden. Aan dien wensch is 's avonds na zijne terechtstelling reeds voldaan. In dit testament is geen sprake van politiek.

Hij heeft kort vóór zijn dood gebiecht. Ook heeft hij aan den procureur-generaal een brief geschreven, waarin hij te kennen gaf dat hij zeer voldaan was over diens gedrag ten zijnen aanzien, en dat alle registers hun pligt gedaan hadden, zelfs tegen hem. Hij moet verder aan eenige anderen te kennen hebben gegeven, dat hij zich alleen in cassatie had voorzien, ten einde tijd te erlangen om nog eenige beschikkingen te maken.

— In Frankrijk heeft eene zekere gebeurtenis de gesprekken afgewend van de kwestie, welke sedert de afstreding van lord Palmerston onophoudelijk aan de orde van den dag geweest is. Zaterdag

avond jl. (13 Maart) heeft namelijk een hoop gewapende lieden te Châlons-sur-Saône zich meester gemaakt van een kleinen militairen post en zich daarna naar het spoorwegstation begeven onder den kreet: *Leve de Republiek!* terwijl de opstandelingen tevens het gebrucht in omloop bragten, dat te Parijs en op vele andere punten van Frankrijk alsmede een republikeinsche opstand was uitgebarsten. De chef van het spoorwegstation is, door de hulp van zijne werklieden, er spoedig in geslaagd om de opstandelingen terug te drijven, terwijl de officieren van het garnizoen met de sabel in 'de hand zich een weg gebaand hebben door den hoop opstandelingen, waardoor de soldaten, die van de toedragt niets wisten, de kazernes hebben kunnen verlaten, welke aan de overzijde van de rivier de Saône gelegen is. Tegen middernacht, zijnde twee uren na het eerste sein van den opstand, waren vijftien der opstandelingen, die gerekend worden de hoofden te zijn, in handen der gewapende magt.

Den 10den dezer behelsde de *Moniteur* in zijn niet-officieel gedeelte daaronder het volgende artikel: • In weerwil van den afschuw, welke de aanslag van 14 Jan. overal verwekt heeft, wilden eenige anarchisten, welke door hun klein getal niet ontmoedigd worden, volgens een overgenomen plan, eene zekere gisting te weeg brengen. Zij bereidden op verschillende punten van Frankrijk bewegingen voor, welke zonder eenig gevaar voor de handhaving der orde op te leveren, voldoende waren om eenige ongerustheid in de gemeederen te onderhouden. Den 24sten Februarij hebben tegelijkertijd bewerkstelligde arrestaties deze schuldige plannen verijdeld en tot de ontdekking en in beslagname van wapenen, ammunities en compromitterende briefwisselingen geleid. Men heeft het aantal inhechtennemingen op eene zonderlinge wijze overdreeven; zij bepalen zich tot vijftig van de voornaamste leiders te Parijs; twintig te Lyon, twaalf te Marseille en gemiddeld vier voor veertig departementen van het rijk. In weerwil van die verzorgen heeft zich in den nacht van 4 op 5 dezer eene zamenscholing te Parijs gevormd. Krachtige en spoedige maatregelen deden haar uiteengaan en hadden twintig nieuwe arrestaties ten gevolge. Het gebeurde te Châlons-sur-Saône stond ongetwijfeld in verband met dit plan van selselmatige agitatie, waaraan de vaste houding van de welgezinden zoo spoedig regt heeft doen wedervaren.

DUITSCHLAND.

— De *Wiener Ztg.* meldt thans ook dat de keizerin van Oostenrijk zich weder in gezegende omstandigheden bevindt.

— Men spreekt te Weenen veel van een brutaal bedrog, dat gelukkig slechts ten deele gelukt is. Deze dagen namelijk ontvingen de redacteuren der Weener dagbladen een schrijven, met den naam van een der directeurs der Credit Anstalt (Schiff) ondertekend, waarin de laatste leening operatie van deze inrigting in het schitterendste licht gesteld en in dit opzigt getallen genoemd werden, welke de stoutste verwachtingen der aandeelhouders verre overtroffen. Deze mededeelingen waren niet voor de morgenbladen bestemd, maar men zeer juist berekend had, dat de tijd tusschen het verschijnen dezer bladen en de middagbeurs lang genoeg was, om elk in de gelegenheid te stellen, nadere inlichtingen te bekomen; zij werden dus aan de avondbladen gezonden, die zoo kort voor het begin van de avondbeurs het licht zien, dat deze den indruk van die getallen moest ondervinden. De meeste bladen vonden echter juist in het overdrevene der mededeelingen alsmede in onderscheidene andere omstandigheden, reden om hare echtheid te betwijfelen en plaatsten ze niet; alleen de *Wanderer* liet zich verschalken en drukte het stuk af. Het gevolg was dat de bedoelde actien plotseling eene sterke rijzing ondergingen en dit zou waarschijnlijk nog erger geweest zijn, wanneer niet de *Credit Anstalt* nog even in tijds de lucht van het gebeurde gekregen en zich gehaast had, in het lokaal van de beurs bekend te maken, dat brief en onderschrift valsche waren. De justitie doet alle moeite om den schuldige op het spoor te komen.

— Tusschen Fiume en Karstadt had dezer dagen een ontzettend ongeluk plaats. Eene boerenvrouw namelijk, die om voeder voor hare koe was uitgegaan, begaf zich naar een vrij ver verwijderd dorp om het verlangde te bekomen. Middelerwijl kwam haar echtgenoot, die voor zaken afwezig was geweest, te huis en vond zijne beide kindertjes doodgevroren. Toen hij eenigen tijd vergeefs op den terugkeer zijner vrouw had gewacht, ging hij haar te gemoet, ten einde haar op het ontzettend ongeluk voort te bereiden, doch op half weg vond hij haar door de wolven verscheurd.

— Er zijn strenge maatregelen omtrent de Italiaansche en Fransche vluchtelingen te Genève genomen. De regeringsraad Dubs heeft den bondsraad in persoon kennis gegeven van de jongste besluiten der eedgenootschappelijke commissarissen, strekkende om de *Société de secours mutuel* van de te Genève zich ophoudende Italianen te onthouden, omdat deze schijnbaar onschuldige vereeniging eene staatkundige strekking had, of de leden daarvan, die niet in het kanton te huis behooren, hetzij registreerds te verwijderen, of ze te interneren naar Bern te zenden. Gelijke maatregelen zijn ten aanzien van die Fransche vluchtelingen getroffen, die hun toevlugssoort tot staatkundige zamenlooping tegen Frankrijk hebben gebezigd. In het geheel zijn reeds 10 buitenlanders door de commissarissen als verdacht aangewezen.

Intusschen is de bondsraad zeer ontevreden over de nieuwe pasverordeningen, die blijkens eene mededeeling van den Franschen gezant, door de oprigting van twee Fransche consulaten in de republiek blijvend zullen worden.

Het handelsverkeer lijdt zeer onder de gestrenge bepalingen van dit pastelsel. Ten bewijze voorts hoe de Zwitsersche politie den druk daarvan gevoelt, berigt men uit Bazil, dat zij dezer dagen het vervolgen van een misdadiger moest staken, omdat hare passen niet behoorlijk in orde waren; inmiddels ont kwam de staatkundige langvinger gelukkig over de grenzen. De Fransche gezant, bij wien zij zich daarover onmiddellijk beklagde had, antwoordde van zijne instructiën niet te mogen afwijken, en de politie had de eor met een langen neus te mogen terugkeeren.

MARKTBERIGTEN.

Rotterdam, 22 Maart.

Het afgelopen halfmaandelijksche tijdvak biedt geen de minste stof tot belangrijke mededeelingen, en in den algemeenen toestand is nog geen verbetering te vermelden. Integendeel hebben de laatste berichten van de West-Indien de vroeger door ons geuite en steeds door ons gekoesterde vrees voor nog verdere gevolgen der crisis; als maar al te zeer gegrond bewezen; zijnde in de verschillende havens eenige der eerste huizen noodzaak geweest hunne betalingen te staken. Ook is in de vorige week nog een zeer geacht huis te Liverpool, voornamelijk op Zuid-Amerika handel drijvende, voor een aanzienlijk bedrag (meer zegt 100,000 pd. St.) tengevolge van den teruggang der huizen-prijzen gefailleerd.

De geldmarkt wordt op alle hoofdstaatsen voortdurend ruimer, zoodat men zelfs verwachtte dat het disconto te Londen spoedig van 3 pCt. op 2½ pCt. en te Parijs van 4 pCt. op 3½ pCt. zal verlaagd worden.

De goederen handel evenwel verkeert — met uitzondering van kleine fluctuatien door toevallig te zamen treffen van meer vraag en minder aanbiedingen te weeg gebragt — in het algemeen nog in dezelfde positie, waarvan werk- en lusteloosheid de hoofdtrekken zijn. Twee groote hindernissen, welke in den laatste tijd er veel toe bijdroegen den handel op onze markt geheel tot stilstand te brengen, namelijk ijsgang en gebrek aan water op den Rijn, zijn thans wel in waar weder geheel uit den weg geraaid en men vleit zich vrij algemeen met de hoop dat vooral de herstelde water-communicatie met Duitschland een meer geregelden afreke voor de meeste hoofd-artikelen zal tugevolgen hebben en onze markt eindelijk weder een levendiger aanzien zal verkrijgen. Tot nog toe echter heeft zich zulk voorval wat

Koffij betreft niet verwenlijkt en heeft integendeel het veldwinnende gevoelen dat men in de aanstaande maatschappij veiling tot beneden de tegenwoordige prijzen zal teregt komen, de koopers meer van de markt gehouden en de vraag voor consumtie tot het hoogst noodige beperkt; terwijl de prijzen niettegenstaande de vastheid der houders, oogenmerkt tot op 81½ c. voor goed ord. Java teruggegaan zijn.

Suiker (Ruwe). De volgende verkoopen in dit artikel kwamen sedert ons laatste berigt ter onzer kennis.

866 kannas. Java, zeilende per *Australie*, f 1½ onder 4 Maart veilingprijzen, zijnde Staandaard No. 9 a 10.

425 kannas. *dito*. gearriveerd per *Admiraal van Kinsbergen*, diverse nummers, meerderheid blanke Suiker, f ½ onder 4 Maart veilingprijzen.

1009 krans. en kannas., zeilende per *Burgemeester Hoffman*, dooreen ruim No. 9 tot verzegen dooreen prijs.

Benovens 413 matjes wit *Java*, zeilende per *Johanna Alida*, tot veiling-evenredigheid van 4 Maart.

De stemming is niet ongunstig voor aanwezige partijen, doch op levering worden verschillende ladingen verveegde aangeboden. De N. H. M. voorraad is tot ruim 60000 krans. geklommen.

Thee. Omzettingen in de 1e hand zijn niet te vermelden. Er vertoonde zich eenige vraag, ook voor uitvoer naar Engeland doch de handel bleef van kleinen omvang; de prijzen zijn evenwel goed gesouteneerd. Men ziet binnen kort de aankondiging der veiling te gemoet van de lading per *Wijnau*.

Rijst vond gedurende de laatste 14 dagen iets meer vraag voor consumtie, waarvoor de vorige prijzen wat gemakkelijker te bedingen waren. Overigens ging in de 1e hand niets om, tot dat heden ca. 5000 bn. *Java*, per *Admiraal van Kinsbergen* tot f 7 en f 8 werden afgedaan.

Spercarijen zijn weder iets duurwer gestemd. De omzet gedurende de laatste 14 dagen was bijna niet noemenswaardig, waardoor de houders weder meer gezind geworden zijn om te verkoopen, zoodat men thans voor *Po. Noot* niet meer vergeefs 120 a. sou. bieden. Men noteert *Noot* No. 2. 106 a., *Voetie D.* 107 a., *Nagelen* 29 a., *Pepor* 27 a., *Piment* 23 a. 23 a., *Chin. Kaneel* 88 a.

Tabak. Van Java kwamen sedert onze vorige geen afdoeningen tot stand. Tegen 28 en 29 April aanstaande zijn te Amsterdam een paar partijen in veiling aangelegd. De stemming blijft voortdurend loosteloos, hetgeen ook duidelijk bleek in de op 12 dezer gehouden veiling van *Manilla Sigaren*, waarvan het onbesche. gedeelte grootendeels werd opgehouden of niet geveild. Het artikel is overvoerd, terwijl er nog groote partijen gewacht worden. De afloop daarvan was als volgt:

400 mille *Manilla*, 2a Superior 1857, grootendeels meer en minder beschadigd. Verkocht van f 13½ tot f 27½ per 2/3 kisten, in verhouding der schade.

100 mille *dito* dito (onbeschadigd). 2 kav. opgehouden tot f 30; de overigen niet geveild.

95 mille *dito* dito. Verkocht a f 28½ per mille.

355 mille *dito* dito 1856. 60/m. verkocht a f 25½ per mille; 8 kav. opgehouden a f 30 per mille; de overige niet geveild.

Luiden. Tot lage prijzen begint zich voor uitvoer eenige vraag naar goede soort te vertoonen; de omzet was echter nog zeer gering en bepaalde zich tot eene partij van 500 stuks droog gezouten *Pernambuco* tot geheimen prijs alhier, en eene partij *Java Bupel*, ex *Bijenkorf*, te Amsterdam afgedaan. Bijsoorten *Madras* en *Bengaal* zonder de minste vraag.

Java Indigo. Hier ging in dit artikel weinig om; doch te Amsterdam werden in het geheel ca. 125 ka. tot eene aanmerkelijke verlaging omgezet.

Tin. Van *Banco* kwamen weder eenige verkoopen, doch steeds tot teruggaande prijzen tot stand. Nadat sedert onze vorige nog een paar honderd blokken tot f 95 geplaatst waren, werden in de afgelopen week 500 blokken tot f 67 en later 700 blokken tot f 65½ a f 65½ afgegeven.

Bindrotting zonder omgang. De voorraad bij de N. H. M. in alle havens, bedraagt heden 196,689 bossen en bij particulieren alhier 3593 bossen.

Arak onveranderd. De lusteloze stemming duurt voort en afdoeningen zijn sedert onze vorige niet bekend geworden; zeilende op Amsterdam moet eene partij van 50 leggers tot ongeveer f 135 gedaan zijn.

Wisselkoers.

ROTTERDAM.		22 Maart.		AMSTERDAM.	
Londen	2 m. f 11.62½	k. f 11.70	2 m. f 11.62½	G. k. f 11.70	G.
Parijs.	2 m. 55½	k. 56½	2 m. 55½	G. k. 56½	P.
Bord.	2 m. 55½	k. 55½	2 m. 55	G. k. —	
Liamb.	2 m. 84½	k. 83½	2 m. 85	G. k. 85½	G.

Scheepstijdingen.

AANGEROMEN.

Rotterdam, 22 Maart.

Brouwershaven 9 Maart. *Cortgene*, Dunlop; *Graaf Dirk III*, Rotgans; *Alblasserdam*, Pot; *Tonia*, Zeeman; allen v. Batavia.

11. *Jac. Cornelis*, Rosenboom; v. Batavia.

12. *Vooruit*, Kool; *Adm. van Kinsbergen*, Bouman; beiden v. Batavia; *Odella Margat*, Hazelhoff, v. Batavia, l. v. de Kaap de Goede Hoop.

14. *Argo*, v. d. Leek qq; *Eersteling*, Mann qq; beiden v. Batavia.

15. *Eersteling*, Armstrong, v. Batavia.

21. *Allegonda Jacoba*, Deurholtz, v. Probolinggo.

23. *Gerardus Jacobus*, Kilian, v. Batavia.

Hellevoetsluis 10 Maart. *Jonge Jan*, Pfeiffer, v. Batavia.

14. *Ternate*, Cars Zn; *Generaal Michiels*, Visser, beiden v. Batavia.

Texel 10 Maart. *Cesar*, Brinkerling, v. Batavia.

12. *Sirius*, Mulder, v. Batavia.

13. *Waterloo*, Duinker, v. Batavia.

14. *Willemine* & *Clara*, Graaff qq; *Elisabeth Antoin*, Bezier, beiden v. Batavia.

20. *Princes Amélie*, Groeneveld, v. Batavia en *Cheribon*, Coers, v. Panareokan.

Vlissingen 18 Maart. *Stad Middelburg*, Ouwehand, v. Batavia (n. Middelburg.)

20. *Zeelandia*, Blaakhert, v. Samarang, (n. Middelburg.)

ZEILKLAAR.

Hellevoetsluis 23 Maart. *Drie vrienden*, n. Batavia.

Texel 22 Maart. *Telegraph*, Rulofs; *Magdalena*, Kooij, beiden n. Batavia.

Schepen in Lading.

Rotterdam.

Naar Batavia, *Antonius Geertruida*, Browning *Johanna*, Ouwehand; *Madura*, Schagen v. Leeuwen; *Karel Henricus*, v. d. Geer; *Adm. van Kinsbergen*, Bouman; *Ternate*, Cars Tzn; *Vooruit*, Kool; *Vriendschap*, Bujs; *Gurkje* & *Maria*, Boursso Wills; *Amboina*, Rusman; *Regina Maris*, Ouwehand.

Naar Batavia, *Doelwijk*, Zwart; *Elisabeth*, Veenstra; *Hendrik Ido Ambacht*, Bijl; *Resident van Son*, Kramers.

Naar Batavia en Soerab., *Josephus Louisa*, Muyzon.

Naar Batavia en Samarang, *Cat. Wilhelmina*, Popken.

Naar Batavia en Soerabaija, *Luconia*, Hulsthoof; *Nederland* & *Oranje*, v. Ruijven.

Naar Samarang, *Vijf Vrienden*, Johan; *Jacob*, Börger.

Naar Soerabaija, *Buntam*, v. d. Bolck.

Naar Padang, *Vesta*, Gerrebrands.

Amsterdam.

Naar Batavia, *Anna*, Bos; *Cornelia Hendrika*, Jaski; *Prins Fred. der Ned.*, de Witt; *Mathilda*, Fekkes; *Gerbroeders*, Flik; *Julie*, Brem; *Noord-Brabant*, Bok; *Louise*, Bujs Jr.; *Jacoba* & *Christina*, Berk; *Louise Kroonprinses van Zweden*, v. d. Linden.

Naar Bat., Samar. en Soerab., *Calypso*, Nollens; *Jacob Roggeveen*, v. Marken; *Petronella Catharina*, Hagen.

Naar Batavia en Samarang, *Bellatrix*, Sandberg.

Naar Batavia en Soerabaija, *Prov. Drenthe*, Beckering.

Naar Samarang en Soerabaija, *Christiaan Huygens*, v. Katwijk; *Zeelust*, Knaap.

Naar Samarang, *Cornelia* & *Geertruida*, Hoeksma.

Naar Soerabaija, *Libra*, v. Os; *Metalen Kruis*, Zuurdeeg.

Advertentie.

PER MAIL ONTVANGEN:

Iets over Indië

en bijzonder over het leger, door *G. Umbgrove*.

(665) V. H. NOMAN, KOLFF & CO.

Gedrukt te Samarang, bij *V. H. Noman, Kolff & Co.*